

SYSTEM AUDIO PANDION 30

- 2-vägs golvhögtalare, basreflex
- 1-tums diskant
- 2 x 5-tums bas/mellanregister
- Maxeffekt: 300 watt
- Rekommenderad förstärkare: Minimum 70 watt
- Frekvensomfång: 30–25 000 Hz (+/-1,5 dB)
- Känslighet: 90 dB
- Delningsfrekvens: 2,2 kHz (24 dB/okt)
- Mått: 17,5 x 120,0 x 22,5 cm
- Vikt: 20,5 kg
- Färg: Svart höggloss, valnöt höggloss, matt vit
- Pris: 70 000 kr
- Webb: system-audio.com

110 INGENJÖRER SKAPADE I SVÄRM

Hur många ingenjörer behövs det för att konstruera en högtalare? Det låter som en variant på det klassiska skämtet med glödlampan. Men den här gången är det på allvar, så många var nämligen med under utvecklingen av System Audios Pandion-högtalare. Och de gjorde det helt gratis!

Projektet med titeln Q113 gjordes som open source och alla förslag, idéer och beräkningar fanns fritt tillgängliga på en blogg på det danska nyhetsmagasinet "Ingeniøren". System Audio bjöd in alla som var intresserade att vara med på att utveckla deras nya högtalare, och sammanlagt 110 deltog frivilligt.

Enligt System Audios grundare och chef, Ole Wilthøft, var tanken med Q113-projektet att ta bort "tillträde förbjudet-skyltarna" från utvecklingsavdelningen för att kunna få fräscha och nya idéer.

Ole Wilthøft berättar också att utvecklingsavdelningar har en förmåga att domineras av de som har jobbat längst på företaget, är äldst – och pratar mest. Den tendensen ville han göra någonting åt. "Annars gör vi som vi brukar – och ingenting händer."

LJUD & BILD TYCKER

- + Precis och ofärgad ljudåtergivning som gör det enkelt att höra skillnad på resten av signalkedjan. Tar inte mycket plats för att vara en golvhögtalare.
- Inte billig, och du måste ha en anläggning som har kvalitet och effekt i samma klass som högtalarna.

 LJUD & BILD ★★★★★☆	Särskilt rekommenderad
	Juni/juli 2016 System Audio Pandion 30

Pandion-serien är resultatet av ett unikt open source-projekt. Pandion 30 som vi testar här är storebror till stativhögtalaren Pandion 2. Längre fram i år utökas serien med en highend-toppmodell med fyra bas/mellanregister och ett prislapp på 130 000 kronor. Priset och ambitionen ligger alltså på toppklassnivå, strax under den helgalna highend-klassen (där det blir riktigt dyrt). Parpriset 70 000 kronor befinner sig i en klass där man får ta sitt musikintresse på blodigt allvar, men som ändå inte kräver att man både säljer huset och vinner på Lotto samtidigt.

Priset i lyxkryssningsklassen gör att man kan förvänta sig en finish av hög karat. Den smala, höga högtalaren säljs i höggloss-lackad valnötspaner som täcker alla ytor utom den svartmålade baffeln där elementen

AMBITIÖST

grupparbete

Open source-projekt har utvecklats till en högtalarserie som vågar slåss med de allra bästa på lika villkor.

sitter. Pandion finns även i svart pianolack och vit mattlack. Enligt System Audio behöver högtalarna ett vardagsrum på minst 25 kvadratmeter för att kunna veckla ut sig ordentligt. I mindre rum kan den mindre stativmodellen, som för övrigt bara kostar en tredjedel, passa bättre.

Pandion 30 är en tvåvägshögtalare med två 5-tums bas/mellanregister och en 1-tums textildome. Alla element kommer från Scanspeak, men i specialversioner som är anpassade för Q113-projektet. På baksidan, som har lika snygg finish som resten av kabinettet, finns bara en basreflexport. De rejäla terminallerna (som klarar avskalad kabel och bananer) sitter undandömda i högtalarens fot. Det ingår spikes för att garantera ett stabilt fotfäste.

LJUDET

System Audio betonar att högtalarnas linjaritet är rekordhög. Mätt med rena siffror ska Pandion 30 hålla sig inom plus/minus 1,5 dB hela vägen från 30 till 25 000 Hz. Och det är onekligen mycket linjärt. Det kan vara skälet till att Pandion 30 faktiskt är den mest neutrala och obetonade högtalare jag har hört. Inget tonregister markeras mer än andra och inga instrument tränger igenom som särskilt framträdande eller tillbakadragna (när sådant händer kan det beror på toppar eller dalar i frekvensgången). Om du vill att toppen eller botten ska briljera extra mycket så får du skaffa en förstärkare som gör det.

Detta betyder dock inte att Pandion 30 är tråkig att lyssna på. Du presenteras för ett lätt och omedelbart ljud där det är enkelt att skilja på små detaljer i exempelvis cymbaler och hi-hat och där skillnader i inspelningen framträder tydligt.

Mellanregistret kan vara en utmaning för tvåvägshögtalare, där ett tungt baselement

och en superlätt diskant ska dela på uppgiften mitt i örats mest känsliga register. Men inte här. Röster återges med närhet och detaljrikedom. Det underlättar förmodligen att baselementen är lika små och lätta som de flesta mellanregister i större konstruktioner.

EFFEKT BEHÖVS

Pandion 30 ska helst ha en förstärkare på 70 watt eller mer. Högtalarna är inte speciellt tunga att driva och klarar sig fint med låg effekt (vi provade). Men de växer med uppgiften. Först spände vi dem framför en NuPrime STA-9-effektförstärkare på 2 x 120 watt. Det lät utmärkt, och det fanns gott om tryck. Basen var djup och ljudbilden ganska så stor. Men man satt ändå med lite av en "Var det allt?"-känsla. Den något kraftigare (2 x 150 watt) och dubbelt så dyra NuPrime ST-10 kopplades in i stället. Oj, en sådan skillnad. Även om skillnaden i effekt knappt borde vara hörbar så var det en helt annan tyngd på saker och ting. På en låt som "Time Be Time" (Ginger Baker och Jonas Hellborg) satte rytmen hela rummet i gungning – utan att tappa i precision. Och ljudbilden som redan var stor innan, öppnade upp sig och blev rymlig både bakom och på bägge sidor om högtalarna.

KRÄSEN MEN INTE GNÄLLIG

Nu är detta inte ett test av förstärkare (dem återkommer vi till i ett senare nummer), utan av högtalare. Exemplet visar bara att Pandion 30 på egen hand påverkar ljudet mycket lite – och att den är känslig för vilken anläggning den spelar tillsammans med. Om du har en rockig attityd väljer du en kraftkarl till förstärkare som Hegel H300, medan andra får en helt annan och snällare ljudbild genom att

para ihop Pandion 30 med en rörförstärkare som Jadis I-50.

Pandion 30 är rent allmänt avslöjande, men inte överanalytisk. Små detaljer, som smackande läppar eller ett svagt susande från ett gammalt master-band, hade jag inte hört förut. Men det låter inte helt skoningslöst. Högtalarna är med andra ord gjorda för att lyssna på musik på, och med hög kvalitet. Vilket det sannerligen ska vara också! I prisklassen vi befinner oss här kan man få ett par Vienna Acoustics Beethoven för mindre pengar, och även bland landsmännen finns det stenhård konkurrens från DALI Epicon 6 och Audiovector SR 3 AA. Vilket som är det bästa valet är en fråga om smak, utrustning och lyssningsrummet. Pandion 30 är den smalaste av de ovan nämnda och trivs förmodligen i mellanstora rum, där alltför många stora baselement skulle kunna orsaka rumsresonanser på ett trist sätt.

SLUTSATS

Pandion 30 är inte bara den dyraste högtalaren hittills från System Audio, den är också värd varenda krona. System Audio visar att de både vågar och kan mäta sina krafter med de stora grabbarna både hemma och utomlands. Högtalarna har skapats på ett ovanligt sätt, men resultatet är en synnerligen kompetent och neutral ljudåtergivare som vare sig lägger till eller drar ifrån någonting och som är enkel att leva med om den får rätt signaler. ■

LJUDKVALITET	★★★★★★
FUNKTIONALITET	★★★★★☆☆
ANVÄNDNING	★★★★☆☆☆
KVALITETSINTRYCK	★★★★★☆☆
TOTALBETYG	★★★★★☆☆